

Vergaderjaar 2022–2023

34 773

Gevolgen van de orkaan Irma

Nr. 27

BRIEF VAN DE STAATSSECRETARIS VAN BINNENLANDSE ZAKEN EN KONINKRIJKSRELATIES

Aan de Voorzitter van de Tweede Kamer der Staten-Generaal

Den Haag, 15 december 2022

Conform de toezegging uw Kamer periodiek te informeren (Kamerstuk 34 773, nr. 9) bied ik u de halfjaarrapportage 2022 van het Sint Maarten Reconstruction and Resilience Trust Fund aan (hierna halfjaarrapportage 2022). De oplevering van de rapportage door de Wereldbank was vertraagd waardoor ook deze update aan uw Kamer over de wederopbouw van Sint Maarten verlaat is.

Algemeen

De activiteiten van het trustfonds wederopbouw Sint Maarten zijn op koers en steeds meer resultaten worden zichtbaar. De aantallen toeristen nemen aanzienlijk toe, de economie van Sint Maarten trekt weer aan en ook de Wereldbank mag weer reizen. Deze kan daardoor ter plaatse ondersteuning verlenen nadat dit eerder niet of beperkt kon vanwege de COVID-19-restricties.

In de eerste helft van 2022 zijn wederom duurzame en zichtbare resultaten geboekt voor Sint Maarten en haar bewoners, ondanks aanhoudende uitdagingen en exogene schokken, waaronder de nasleep van COVID-19 en de impact van de oorlog in Oekraïne op wereldwijde productieketens en prijzen. Ik zal u hierover later informeren.

De voortgang is ook te zien in de omvang van de uitgaven. In totaal is \$ 358 mln. gecontracteerd aan 11 wederopbouwprojecten waarvan er een project is afgerond (het Red Cross Roof Repair project). Van dit bedrag is \$ 172,2 mln. uitbetaald. Momenteel zijn er dus 10 projecten in uitvoering, waarvan het Emergency Recovery Project (\$ 100,2 mln.) en het herstel van de luchthaven (\$ 92 mln.) de grootste zijn. De Wereldbank bereidt ook drie nieuwe projecten voor van in totaal \$ 38 mln. in de sociale huisvesting, geestelijke gezondheidszorg en afvalwaterzuivering. Daarnaast bereidt de Wereldbank de overeenkomsten voor van de aanvullende financiering van \$ 60 mln. voor het bestaande afvalproject Emergency Debris Management

project (EDMP) en de \$ 19,5 mln. voor het bestaande herstelproject Emergency Recovery project (ERP).

In de eerste helft van 2022 is ook de «*midterm review*» (MTR) van het trustfonds SXM door de Wereldbank opgeleverd. De MTR concludeerde dat het trustfonds ten goede komt aan de mensen van Sint Maarten (vooral de meest kwetsbaren), en dat de gelden met de nodige zorgvuldigheid zijn besteed. De MTR vond het programma coherent, relevant en efficiënt. Deze conclusies zijn positief te noemen. Belangrijke aanbevelingen zijn dat de programma-investeringen er baat bij kunnen hebben als de capaciteit van de overheid van Sint Maarten, het project- en program-mabeheer en de communicatieproblemen, worden verbeterd. Daarnaast worden de processen en procedures van de Wereldbank als nuttig ervaren en dragen ze bij aan betere projectresultaten. De MTR concludeerde dat de doelstellingen van het programma haalbaar zijn, hoewel sommige projecten mogelijk een langere implementatieperiode nodig hebben (tot na 2025). Over het algemeen beoordeelt de MTR het programma als bevredigend, met een implementatiesnelheid die vergelijkbare Wereldbank-programma's overtreft.

De volgende aanbevelingen zijn vanuit Nederland, Sint Maarten en/of de Wereldbank opgepakt:

- 1) Verlenging van de einddatum van het trustfonds: na besluitvorming in de ministerraad heeft Nederland mede op basis van het MTR-advies en op verzoek van de Wereldbank en Sint Maarten de einddatum van het trustfonds verlengd tot en met eind 2028;
- 2) Investeren in (het vergroten van) lokale capaciteit: de capaciteit van het National Reconstruction Programme Bureau (NRPB), de lokale uitvoerder van de wederopbouw, is verder toegenomen. Daarnaast stimuleert Nederland dit onder andere door het verstrekken van technische assistentie aan het airport project (via Schiphol) en door het financieren van de uitbreiding van de capaciteit van het betrokken ministerie bij het afvalproject (via VNGi). Ook de Wereldbank heeft mede op verzoek van Nederland extra ondersteuning verleend aan Sint Maarten;
- 3) De opening van een lokaal Wereldbank kantoor: Nederland heeft hiervoor technische assistentie geleverd aan Sint Maarten en de benodigde «*host country agreement*» is in de tweede helft van 2022 getekend. Opening van het lokale Wereldbank kantoor wordt in 2023 verwacht;
- 4) Het vergroten van de lokale zichtbaarheid van de activiteiten van het trustfonds. De Wereldbank is gevraagd om, samen met het NRPB, hiervoor meer communicatie-activiteiten te ontplooiën.

Voortgang wederopbouw projecten

In de bijgevoegde jaarrapportage zijn per project de behaalde resultaten toegevoegd. Hieronder volgt een korte opsomming van de resultaten van de projecten in uitvoering:

- *Emergency Recovery Project* (ERP-1, \$ 100,2 mln.): dit project beoogt het herstel van de meest noodzakelijke infrastructuur op het eiland. In totaal zijn 425 van de in totaal 511 huizen gerepareerd inclusief 269 woningen in de sociale sector. Daarnaast is het herstel van het brandweer- en ambulancegebouw nagenoeg afgerond als wel het ontwerp en de aanbesteding van de nieuwe Meteorologische dienst. Werkzaamheden worden uitgevoerd om 9 km aan elektrische hoogspanningsleidingen, optische vezels en waterleidingen ondergronds te maken en 3 van de 19 scholen zijn hersteld.
- *Hospital Resiliency and Preparedness project* (ziekenhuis project, \$ 28,6 mln.): dit project versterkt het bestaande ziekenhuis zodat het categorie

5 orkanen kan weerstaan. Het trustfonds draagt bij aan de financiering van het nieuwe ziekenhuis op Sint Maarten, naast andere financiers. Het bestaande ziekenhuis is versterkt en uitgebreid met een aparte unit voor de behandeling van COVID-19 patiënten. Ook is de bouw van het nieuwe ziekenhuis gestart, zijn de funderingen gelegd en voorbereidende bouwwerkzaamheden gerealiseerd.

- *Emergency Debris Management Project* (EDMP, \$ 25 mln.): er is aanzienlijke vooruitgang geboekt. Zo zijn 139 scheepswrakken geruimd, is ruim 10 km aan kustlijn schoongemaakt en zijn er de branden op de afvalberg onder controle. Wat betreft de afvalberg zijn er belangrijke stappen genomen om te kunnen voldoen aan de «safeguards standards» van de Wereldbank. Daarnaast is belangrijke zware apparatuur geïnstalleerd en is in september 2022 de herhuisvesting van de bewoners in de directe omgeving van de afvalberg gestart.
- *Airport Terminal Reconstruction Project* (Airport project, \$ 92 mln.): dit project herstelt de airport terminal. Tijdens het eerste half jaar is de terminal ontmanteld en zijn de permanente werken gestart. De oplevering van de aankomsthal is eind 2023 gepland.
- *Enterprise Support Project* (ESP, \$ 35 mln.): dit project stimuleert het lokale bedrijfsleven door het verstrekken van commerciële leningen tegen gunstige voorwaarden. In totaal zijn 140 leningen verstrekt (\$ 9,3 mln. totaal aan leningen) aan het lokale bedrijfsleven via vier banken.
- *Civil Society Partnership Facility for Resilience Project* (R4CR, \$ 7,2 mln.): het R4CR project is gericht op het versterken van de capaciteit van maatschappelijke organisaties op Sint Maarten in hun wederopbouw- en rehabilitatie-inspanningen na de orkaan. In totaal is \$ 2,55 mln. via 36 giften verstrekt aan 26 lokale organisaties. Een vierde «call for proposals» is in de tweede helft van 2022 gesloten en worden eendaags toegekend.
- *Child Protection and Resilience Project* (UNICEF-Project, \$ 4,49 mln.): met het project wordt Sint Maarten door UNICEF Nederland ondersteund op het gebied van voorbereiding op rampen, het psychosociale welzijn van kinderen op schoolniveau en de versterking van kinderbeschermings-systemen. Onder andere is de oprichting van het National Child Protection Platform in een gevorderd stadium en een Positive Parenting Support Programme wordt ontwikkeld.
- *Digital Government Transformation Project* (DGTP, \$ 12 mln.): heeft tot doel geselecteerde overheidsdiensten voor burgers en bedrijven te digitaliseren. Het project creëerde in 2022 een Digital Leadership Team om het beleids- en regelgevingskader te versterken en de institutionele capaciteit van de overheid te vergroten om digitale governance-instrumenten te implementeren.
- *Emergency Income Support and Training Project* (EISTP, \$ 22,5 mln.): dit project richt zich op de financiële ondersteuning en training van mensen die hun werk hebben verloren als gevolg van de orkaan. In totaal zijn 1.960 mensen ondersteund en getraind. Daarnaast wordt er een onderzoek naar de arbeidsmarkt op Sint Maarten gedaan en wordt er een registratiesysteem voor het sociale zekerheidssysteem opgezet.

Doorkijk naar 2022 en verder

In de eerste helft van 2022 werd duidelijk dat de bouw van het nieuwe ziekenhuis geraakt wordt door de wereldwijde inflatie- en productieketen-crisis. Ik heb u hierover geïnformeerd in mijn brief van 10 juni 2022 (Kamerstuk 34 773, nr. 26) en aangegeven dat ik u bij de halfjaarrapportage 2022 nader hierover zou informeren. Tijdens de recente stuurgroepvergadering van het trustfonds eind november/begin december 2022 heeft Nederland aangegeven eenmalig 7 miljoen euro extra bij te dragen aan het Trustfonds wederopbouw Sint Maarten zodat het nieuwe ziekenhuis in Sint Maarten kan worden opgeleverd. Hierdoor is er geen

noodzaak om te bezuinigen op andere wederopbouwprojecten van het trustfonds en blijft de zo belangrijke wederopbouw van Sint Maarten op schema. Naast deze extra inbreng van Nederland via het trustfonds doen ook de overige financiers van het ziekenhuis extra investeringen zodat het project gerealiseerd kan worden.

De extra steun vanuit Nederland aan het trustfonds wederopbouw Sint Maarten voor het ziekenhuis is een eenmalige uitzondering en aan deze steun kunnen geen rechten worden ontleend. Overigens is het mogelijk dat er in de toekomst wederopbouwprojecten getroffen worden door de uitvloeiselen van de wereldwijde inflatie- en productieketencrisis en/of andere gebeurtenissen. Het is dan aan de Wereldbank als manager van het trustfonds om eventuele oplossingen te vinden in overleg met de stuurgroep van het trustfonds.

De Staatssecretaris van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties,
A.C. van Huffelen